

זוהר חלק א' פרשת ויצא - דף ק"ן עמוד א'

אחר שנולד לאדם בן אז הוא נשלם

"וְהָיָה ה' נֹצֵב עָלָיו וּגּוֹ", כאן ראה יעקב קשר האמונה ביחד^[א] ניצב עליו, וכתוב (מלכים א' כ"ב): **"וּמִלֶּךָ אֵין בְּאָדוֹם נֹצֵב מִלֶּךָ"**^[א] ראה שכל המדרגות מתקיימות כולן יחד על סלם ההוא, להתקשר כולן בקשר אחד, ולפי שנתן סלם ההוא בין שני צדדים^[א] ככתוב: **"אָנִי ה' אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ וּגּוֹ",** אלה הם שני צדדים ימין ושמאל^[א]

דבר אחר, "וְהָיָה ה' נֹצֵב עָלָיו וּגּוֹ", על יעקב, להיות הכל מרכבה קדושה, ימין ושמאל ויעקב ביניהם^[א] והשכינה שתתקשר עמהם, זה שכתוב: **"אָנִי ה' אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק",** ולא כתוב אלהי יצחק אביך, שכיון שנתקשר בו באברהם, נמצא שהוא באמצע^[א] ואחר כך **"הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ",** הרי הכל מרכבה אחת קדושה^[א] וכאן ראה שיהיה מובחר שבאבות,

בא וראה, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ, כיון שאמר אברהם אביך, ודאי הוא באמצע, וְאֱלֹהֵי יִצְחָק, כאן נרמז שמקושר לשני צדדים ונדבק להם, מקושר לצד אחד שכתוב אַבְרָהָם אָבִיךָ, ומקושר לצד אחר, שכתוב וְאֱלֹהֵי יִצְחָק, תוספת וא"ו אצל יצחק, להראות שיעקב נדבק לשני הצדדים, וטרם שיעקב נשא אישה לא נאמר הענין בהתגלות יתירה, ונאמר בהתגלות למי שמבין דרכי התורה, ולאחר שנשא אשה והוליד נאמר לו בהתגלות, זה שכתוב: **"וַיִּצְבַּב שָׁם מִזֵּבֶת וַיִּקְרָא לּוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל"**^[א] מכאן למדנו מי שלא נשתלם למטה לא נשתלם

זיו הזוהר

- יז. פירוש, שראה התקשרות הספירות עם ספירת היסוד.
- יח. פירוש, כאשר היסוד נתמלא בשפע ומשיג הכח והממשלה להשפיע למלכות נקרא נצ"ב מלך, ודורש כאן והנה ה' נצב עליו משמעותו שראה הוי"ה נצב על הסלם פירוש על היסוד, וזו הוי"ה מרמז על הספירות המתקשרות בהיסוד למלא לו שפע ולכך נזכר הלשון נצב כי על ידי זה נעשה ספירות היסוד בבחי' נצב מלך.
- יט. פירוש, שגם בשביל זה כל הספירות מתקשרות עם היסוד כיון שעומד ומתווך בין ב' הצדדים ימין ושמאל היינו חסד וגבורה.
- כ. כי אברהם היינו ימין ויצחק היינו שמאל.
- כא. כי מדת יעקב היא מדת הרחמים שהיא מורכבת מן המדות חסד וגבורה.
- כב. פירוש, כיון שנוטה יותר לצד מדת החסד לכך אברהם אביך ולא יצחק אביך.
- כג. כיון שגם הארץ שהיא מדת המלכות נתקשרה עמהם.
- כד. שם א"ל רומז על חסד, והיינו בשביל שמדתו נוטה יותר לחסד.

למעלה, ואין כן יעקב, שהוא נשתלם למעלה ולמטה, אבל לא בהתגלות, ואפשר תאמר שנשתלם בשעה ההיא, לא, אלא ראה שישתלם אחר כך, ואם תשאל הרי כתוב: "וַהֲנִיחָה אֶנְכִי עִמָּךְ וְשִׁמְרְתִיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלֶךְ" [כח] אלא שהשגחת הקדוש ברוך הוא ושמירתו לא סרה מן יעקב לעולם בכל מה שנצרך לו בעולם הזה, אבל בעולם העליון עד שנשתלם.

זוהר חלק ג' פרשת קדושים - דף פ"ד עמוד א'

ארץ ישראל העליונה

רבי אבא אמר, "הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָתָּה שׁוֹכֵב עָלֶיהָ וְגו'", תנן מלמד שנתקפלה לו ארץ ישראל, וכי ארץ ישראל שהיא ת' פרסה על ת' פרסה, איך נעקרה ממקומה ונתקפלה תחתיו, אלא ארץ אחרת עליונה קדושה יש לו להקדוש ברוך הוא, וארץ ישראל נקראת, והוא תחת מדרגת יעקב העומד עליה [כט] והנחילה הקדוש ברוך הוא לישראל בשביל אהבתו אותם, לדור עמהם ולהנהיגם ולהגן עליהם מהכלל, ונקראת ארץ חיים.

זוהר חלק א' פרשת ויצא - דף ק"ן עמוד א'

מה נורא המקום, איזה מקום

"וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן וְגו' וְאֶנְכִי לֹא יָדַעְתִּי", וכי זאת פלא שלא ידע, אלא מהו וְאֶנְכִי לֹא יָדַעְתִּי, כמו שנאמר (שמואל א' י"ג): "וּפְנֵי ה' לֹא חָלִיתִי", אמר וכי כל זה נתגלה לי ולא הבנתי לדעת אנכי, ולכנוס תחת כנפי השכינה להיות בשלמות, לפי שהיה בגפו ולא נכנס תחת כנפי השכינה. מיד, "וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה", דבר זה יובן בשני אופנים, "מַה נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה", אופן אחד על מקום ההוא שאמר תחלה [ל] אופן שני על אות ברית הקדוש, שאין לו להיות בטל, ואף על פי שהם שני אופנים, אבל הם אחד [מ] אמר, "אֵינִי זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים", אין זה להיות בטל, אין זה להימצא בגפו, קיום שלו אין הוא אלא בית אלהים [מא] להשתמש בו ולעשות בו פירות, ולהשפיע בו ברכות מכל אברי הגוף, שזה הוא השער של כל הגוף, זה שכתוב: "זֶה שַׁעַר הַגּוּף בּוֹדָאִי, שַׁעַר הוּא לְהַשְׁפִּיעַ בְּרֻכּוֹת לְמִטָּה, דְּבוֹק לְמַעְלָה וְדְבוֹק לְמַטָּה, דְּבוֹק לְמַעְלָה שְׁכַתוֹב: "זֶה שַׁעַר הַשְּׁמַיִם" [לז], דְּבוֹק לְמַטָּה שְׁכַתוֹב: "אֵינִי זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים" [לא] ועל כן "וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה", והאנשים אין משגיחים בהכבוד שבול [לב] להיות בו בשלמות למעלה ולמטה.

זוהר חלק א' פרשת ויצא - דף ק"ן עמוד א'

- כה. אם כן משמע מזה ששרתה עליו השכינה גם טרם שנשא אשה.
- כו. היינו השכינה הקדושה שמקורה ספירת מלכות שהיא תחת ספירת תפארת מדרגת יעקב.
- כז. שהשיג והבין מדת המלכות שהיא מקום המשפט והדין.
- כח. כי הוי"ה בלי אדנ"י הוא נורא וכן אדנ"י בלי הוי"ה הוא בודאי נורא, ורק על יד הזדווגותם נשפע רחמים לעולם.
- כט. פירוש, להזדווג כמדת המלכות שנקראת בית אלהים, וזהו שכתוב כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֵׁבֶת בֵּית. ל. לקבל השפע מן תפארת שנקרא שמים. לא. להשפיע במלכות שנקראת בית אלהים. לב. פירוש, בהכבוד שלמדת היסוד לישא אשה ולהיות נוטר הברית.

זוהר חלק ב' פרשת יתרו - דף ע"ט

שלימות השכינה במקום הזה

תניא, שאל רבי יוסי לרבי יהודה הזקן, מהו שכתוב: "וַיֵּרָא וַיֹּאמֶר מֶה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה", מה ראה שאמר שהוא נורא, אמר לי שראה שלימות השכינה הקדושה שהיה שכיח במקום ההוא כדמיון שלמעלה^[ג] ובכל מקום שנמצא זה השלימות נקרא נורא, אמרתי לו אם כן למה תרגומו דחילו ולא שלים, אמר לי אין נורא אלא במקום שהשלימות שכיח, ובכל מקום שהשלימות שכיח נקרא נורא, שכתוב: "וַיֵּרָא אֶת ה' קְדֹשׁוֹ פִּי אֵין מְחֹסֵר לִירְאָו", כך נשמע ממה שאמר כי אין מחסור, כי במקום שאין מחסור שם השלימות שכיח.

זוהר חלק א' פרשת ויצא - דף ק"ן עמוד ב'

טעמים לחששת יעקב שמא ה' לא ישמרנו

"וַיֵּדֶר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשָׁמְרָנִי בְּדֶרֶךְ וְגו'". אמר רבי יהודה, כיון שכל כך הבטיח לו הקדוש ברוך הוא מדוע לא האמין, שאמר: "אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו'", אלא אמר יעקב חלום חלמתי, והחלומות מהם אמיתיים ומהם שאינם אמיתיים, ואם יתקיים אדע שהוא חלום אמת, ועל כן אמר: "אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְגו'", כמו שחלמתי, "וְשִׁבְתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹהִים", אני אמשיך ברכות ממקור כל הנחלים למקום זה שנקרא אלהים.

בא וראה, ישראל שהוא באמצע^[ד] מקבל הוא כל השפע תחלה ממקור של הכל, ולאחר שתגיע אליו השפע הוא מוציאה וממשיכה ממנו למקום הזה^[ה], כך נשמע מהכתוב: "וְהָיָה ה' לִי" בתחילה, ואחר כך הכל "לֵאלֹהִים"^[ו] וכמו שאלהים ישמרני ויעשה לי כל הטובות האלה, כן גם אני אמשיך לו ממקומי כל אותן הברכות, ואחבר קשר של הכל בוליו, אימתי, "וְשִׁבְתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי", כאשר אהיה במדרגתי ואהיה יושב במדרגה של שלום לתקן בית אבילי^[ז] ושבתי בשלום דווקא, ואז "וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹהִים".

דבר אחר, "וְשִׁבְתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי", כי שם היא ארץ הקדושה, שם אשתלם "וְהָיָה ה' לִי לֵאלֹהִים", במקום הזה אעלה ממדרגה זו למדרגה אחרת כראוי, ושם אעבד עבודתו.

רבי חייא אמר, מה שאמר יעקב "אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי", אפשר תאמר שלא האמין בהקדוש ברוך הוא, לא, אלא שלא האמין בו בעצמו פן יחטא, וחטא ההוא ימנע אותו שלא ישוב

זוהר חלק א' פרשת ויצא - דף ק"ן עמוד ב'

נגרא קשר של הכל.
לח. פירוש, לתקן מדת הגבורה על ידי המתקה בחסד ויולד מזה מדת הרחמים קדושת יעקב, וענין ההמתקה נקרא עשיית שלום כי נעשה שלום בין חסד וגבורה מים ואש על יד התיחדות שם הוי"ה עם השם אלהים, וזהו שכתוב והיה הוי"ה לי לאלהים.

לג. פירוש, בהתיחדות והזדוגות עם הספירות המשפיעות בה אור השפע הקדושה, וזה נקרא שלימות כי בלתי זה היינו כמו פלג גופא.
לד. היינו ספירת תפארת.
לה. למדת המלכות.
לו. מדת המלכות נקראת אלהים.
לז. היינו ספירת היסוד להשפיע בה השפע, והוא

בשלום, ותסיר השמירה ממנו, ולפיכך לא האמין בעצמו, "וְהָיָה ה' לִי לְאֱלֹהִים", אפילו רחמים כאשר אשוב בשלום אחשב אותו נגדי לדין, לפי שאהיה עובד לפניו תמיד, אמר רבי אחא, אמר יעקב עתה אינני נצרך לדין, כאשר אשוב לבית אבי אתכלל בדין ואתקשר בולטן, אמר רבי יוסי לא כן, אלא כך אמר, עתה אם יהיה אלהים עמדי, דין נצרך לי לשמרני עד שאשוב בשלום לבית אבי, אבל כיון שאשוב בשלום, אכליל רחמים בדין ואתקשר בקשר נאמן להכליל הכל ביחד.

ספר הזוהר הקדוש חק לישראל דף היומי
עם לשון הקודש – מנוקד מפסק ומחולק לקטעים
מסודר על הפרשיות

זיו הזוהר

לט. פירוש, להמתיקו בחסדים.